

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. sausio 20 d. Nr. 21RE1- (AG1-424/09-2025)

Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės (pranešėja), Lionelos Gelmanienės, Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos D. A. skundą atsakovei Alytaus rajono savivaldybės administracijai dėl Alytaus rajono savivaldybės administracijos sprendimo, išdėstyto 2025-12-09 rašte Nr. K26-5769 „Dėl slipo ir privažiavimo prie jo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus,

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja kreipėsi į Komisiją su skundu, prašydama panaikinti Alytaus rajono savivaldybės administracijos (toliau – ir Administracija) sprendimą, išdėstytą 2025-12-09 rašte Nr. K26-5769 (toliau – ir Skundžiamas raštas) ir įpareigoti Administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjos prašymą dėl Slipo įrengimo, laikantis teisės aktų ir Valstybinės teritorijų planavimo inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir Inspekcija) rašte pateiktų išvadų (1 t., b. l. 1-4).

Pareiškėja skunde nurodo, kad 2025-09-21 prašymu kreipėsi į Administraciją ir nurodė, kad pareiškėjai nuosavybės teise priklausančiame sklype (duomenys neskelbtini) (toliau – Sklypas), nesiribojančiame su (duomenys neskelbtini) ežeru, planavo įsirengti valtės įleidimo įrenginį į vandenį – slipą ir privažiavimą iki jo. 2025-12-09 gavo Skundžiamą raštą, kuriame buvo nepritarta Slipo įrengimui, nes į prašyme nurodytą teritoriją patenka planuojamų dviračių-pėsčiųjų takų sprendiniai, todėl Slipo įrengimas įtakotų planuojamų dviračių-pėsčiųjų takų sprendinius.

Pažymi, kad iki prašymo dėl Slipo pateikimo dienos, Administracijos darbuotojai organizavo nuotolinį susirinkimą, kuriame supažindino su jų planuojamu statyti dviračių-pėsčiųjų taku, susirinkimo metu pareiškėja išreiškė pageidavimą įsirengti slipą, Administracijos darbuotojai paaiškino kaip ir kokį prašymą pareiškėja turi parašyti. Nuotolinio susitikimo metu ir po jo pareiškėja neišreiškė žodinio ar oficialaus rašytinio sutikimo ar atsisakymo dviračių-pėsčiųjų tako statyboms; laukė iš Administracijos oficialaus raštiško abiem pusėms naudingo paruošto dokumento. Nuotolinis susitikimas vyko sklandžiai iki Administracijos atstovo ištartos frazės: „Man nesvarbu, ar Jūs sutiksite ar ne, bet kokių atveju čia dviračių takas bus pastatytas“. Administracijos atstovas, demonstruodamas tokį požiūrį sklypų savininkų atžvilgiu, ne tik pažemino, bet ir grubiai pažeidė pagrindinius viešojo administravimo principus. Po šio Administracijos darbuotojo pasisakymo, sklypų (duomenys neskelbtini), savininkai, kreipėsi išaiškinimo į Inspekciją ir gavo raštą, kuriame nurodyta, kad Administracija sprendimu: 1. Negali vienašališkai išplatinti servituto, be sklypų savininkų sutikimo; 2. Servitutas nesuteikia teisės pradėti dviračių-pėsčiųjų tako statybos darbų be sklypų savininkų sutikimo; 3. Inspekcijos nuomone, Administracija negalės registruoti pastatyto dviračių-pėsčiųjų tako Nekilnojamojo turto registrų centre be sklypų savininkų sutikimo. Tačiau

nepaisant to, Administracija būtent būsimais dviračių tako statybos planais atsisakė pritarti pareiškėjos prašyme nurodytam Slipo įrengimui.

Atkreipia dėmesį, kad pareiškėjos prašymas Administracijoje užregistruotas 2025-09-23, atsakymas į jį gautas 2025-12-09 (po 55 darbo dienų), Administracija pažeidė Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 10 straipsnio 4 punktą. Administracija beveik 3 kartus ilgiau nagrinėjusi prašymą, negu tai numato įstatymai, užvilkinio administracinio sprendimo priėmimą ir pažeidė VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintus efektyvumo ir nepiktnaudžiavimo valdžia principus.

Pažymi, kad Skundžiamas raštas nėra argumentuotas nei vienu teisės aktu, tai pažeidžia VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintus įstatymo viršenybės bei išsamumo principus. Taip pat atsakovė, argumentuodama atsisakymą, jame mini tariamai nepavykusį susitarimą dėl dviračių-pėsčiųjų tako projektavimo, suponuodama, kad būtent dėl šios priežasties atsisako pareiškėjai leisti įsirengti slipą. Tai pažeidžia Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 ir 29 straipsnius ir VAĮ 3 straipsnyje nurodytus lygiateisiškumo ir objektyvumo principus.

Teigia, kad Skundžiamas raštas buvo parengtas po minėto susitikimo metu ištartos Administracijos atstovo frazės, kuri turėjo įtakos Skundžiamam raštui. Prašyme dėl slipo įrengimo nebuvo net užsiminta apie dviračių-pėsčiųjų tako projekto derinimą, todėl vien faktas, kad Skundžiamame rašte yra duodama nuoroda į neva nepavykusį projekto derinimą, patvirtina, kad nepritarimas leisti įsirengti slipą buvo paremtas „*akis už akį*“ principu.

Atsakovė Alytaus rajono savivaldybės administracija prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą (1 t., b. l. 31-36).

Atsiliepime į pareiškėjos skundą paaiškino, kad pareiškėja 2025-09-21 prašymu kreipėsi į Administraciją, prašydama leisti įrengti slipą ir privažiavimą prie jo adresu (duomenys neskelbtini). Slipo įrenginys numatomas 3 m pločio ir 6 m ilgio, privažiavimas prie slipo kirstų savivaldybės numatytą servitutinį pėsčiųjų-dviračių taką. Prie prašymo pridėtas nekilnojamojo turto duomenų bazės išrašas ir schema. Administracija priėmė Skundžiamą raštą, kuriame nepritarė Slipo įrengimui ir nurodė nesutikimo motyvus.

Nurodo, kad pareiškėja skunde teigia: „*Savivaldybė argumentuodama atsisakymą, jame mini tariamai nepavykusį susitarimą dėl dviračių-pėsčiųjų tako projektavimo, suponuodama, kad būtent dėl šios priežasties atsisako man leisti įsirengti slipą. Tai pažeidžia LR konstitucijos 5 bei 29 straipsnius ir LR viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nurodytus lygiateisiškumo ir objektyvumo principus. LR konstitucijos 5 straipsnio 3 dalis nurodo, kad „valdžios įstaigos tarnauja žmonėms“; 29 straipsnio 1 dalis nurodo, kad „įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs. <...> atsisakymas įrengti slipą buvo parengtas po minėto susitikimo metu Savivaldybės atstovo ištartos frazės, kuri neabejotinai turėjo įtakos Savivaldybės pateiktam atsakymui. Prašyme dėl slipo įrengimo nebuvo net užsiminta apie dviračių-pėsčiųjų tako projekto derinimą, todėl vien faktas, kad Savivaldybės pateiktame atsakyme yra duodama nuoroda į neva nepavykusį projekto derinimą, patvirtina, kad nepritarimas leisti įsirengti slipą buvo paremtas „akis už akį“ principu. Tokiu Savivaldybės požiūriu paremtas atsakymas į mano siekį pasiekti kompromisą yra visiškai nepriimtinas ir neteisėtas.“*

Administracija su pareiškėjos teigimu nesutinka. Nurodo, kad Skundžiamame rašte Administracija įvardijo: „*Savivaldybei nepavykus susitarti su Jumis, žemės sklypu, esančiu (duomenys neskelbtini), savininkais dėl dviračių-pėsčiųjų tako projektavimo, įrengimo minėtuose žemės sklypuose įregistruoto servituto apimtyje, Savivaldybė ieškos kitų galimų alternatyvių dviračių pėsčiųjų tako sprendinių minėtoje teritorijoje.*“ Tokia atsakovės pateikta informacija negali būti vertinama kaip teiginys, esą „*Savivaldybė argumentuodama atsisakymą, jame mini tariamai nepavykusį susitarimą dėl dviračių-pėsčiųjų tako projektavimo, suponuodama, kad būtent dėl šios priežasties atsisako man leisti įsirengti slipą*“ ar kaip bet kokia kita pareiškėjos subjektyviai interpretuojama „*akis už akį*“ pobūdžio veiksmo ar tariamo keršto forma. Ši informacija atspindi Administracijos atsakingą ir į viešojo intereso bei privačių asmenų teisių pusiausvyrą orientuotą požiūrį, kuriuo siekiama aiškiai patikinti žemės sklypų savininkus, kad jiems nebus daromas nepagrįstas spaudimas ir kad, nesant galimybės rasti bendrą sprendimą, Administracija imsis

alternatyvių, teisėtų ir proporcingų sprendimų, užtikrinančių viešojo intereso įgyvendinimą ir asmenų teisėtų interesų apsaugą. Tokia informacija ir buvo pateikta Skundžiamame rašte.

Paaikrina, kad vietos savivaldos veikloje itin svarbus savivaldybės bendruomenės interesų ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų suderinimas, todėl planuojant didelės apimties projektus privalo būti visapusiškai įvertintos visos galimos aplinkybės bei numatyti alternatyvūs sprendimų būdai tais atvejais, kai planuojamas sprendimas negali būti įgyvendintas arba sukelia neigiamų pasekmių. Nagrinėjamu atveju taip pat egzistuoja alternatyvūs sprendimai. Administracija turi keletą galimų alternatyvių dviračių-pėsčiųjų tako sprendinių įgyvendinimo minėtoje teritorijoje variantų, kurie vertinami ir įgyvendinami nustatyta prioritetine tvarka. Vienas iš galimų alternatyvų yra dviračių-pėsčiųjų tako įrengimas, gavus žemės sklypų savininkų sutikimus, tai yra sudarius atitinkamas sutartis, susitarimus, kita - paviršiniame vandens telkinyje (duomenys neskelbtini) ežere, besiribojančiame su pareiškėjos nuosavybės teise valdomu žemės sklypu. Tokia alternatyva gali tiesiogiai lemti slipo įrengimo galimybės nebuvimą šioje teritorijoje.

Atsikirdama į pareiškėjos teiginį, kad „*Savivaldybės atsisakymas leisti įrengti slipą nėra argumentuotas nei vienu teisės aktu. Tai pažeidžia LR viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nurodytus įstatymo viršenybės bei išsamumo principus.*“ atkreipia dėmesį, kad vadovaujantis Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT) sutikimų statyti statinius išdavimo taisyklėmis, patvirtintomis NŽT direktoriaus 2025-06-20 įsakymu Nr. 1P-710-(1.1 E.) „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos sutikimų statyti statinius išdavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – *Išdavimo taisyklės*), Administracija neįgaliota priimti sprendimo duoti ar neduoti sutikimą statyti statinius NŽT patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės paviršiniuose vandens telkiniuose, todėl tik informavo pareiškėją, kad tokio slipo įrengimui nepitaria ir savo nepitarimą motyvavo tuo, kad numatoma vykdyti veikla prieštarautų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams. Toks Administracijos nepitarimas pareiškėjai nesukelia jokių teisinių pasekmių, nes galutinį sprendimą dėl sutikimo statyti statinius valstybinės reikšmės paviršiniuose vandens telkiniuose išdavimo ar neišdavimo priima NŽT.

Remiasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, kurioje nurodyta, kad skundas negali būti teikiamas dėl tarpinių viešojo administravimo subjekto priimamų dokumentų, kuriais siekiama parengti ar sudaryti prielaidas priimti galutinį sprendimą (žr., pvz., 2011-06-20 išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A261-69/2011, LVAT biuletenis Nr. 21, 2011 m.). Administracinių teismų praktikoje argumentai dėl tarpinių aktų pagrįstumo ir teisėtumo paprastai gali būti nurodyti grindžiant skundą dėl galutinio sprendimo, kurio tarpiniais dokumentais jie yra (žr., pvz., 2010-12-06 nutartį administracinėje byloje Nr. AS442-555/2010). Administracinis teismas, nagrinėdamas skundą dėl tam tikrą administracinę procedūrą užbaigiančio sprendimo, gali nagrinėti ir tarpinių (procedūrinių) aktų (sprendimų), kurie atskirai administraciniam teismui neskundžiami, teisėtumą ir pagrįstumą bei jų poveikį galutinio sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui.

Atsakydama į pareiškėjos teiginį, kad atsakovė beveik 3 kartus ilgiau nagrinėjo prašymą negu tai leidžiama įstatymu, nurodo, kad su pareiškėjos teiginiu sutinka iš dalies, nes Administracijos vilkinimui atlikti jos kompetencijai priskirtus veiksmus tiesioginės įtakos turėjo pareiškėjos, kaip žemės sklypo savininkės, bei jos išrinktos atstovės neveikimas sprendžiant kitus, tačiau tiesiogiai susijusius klausimus.

Paaikrina, kad Administracijoje 2025-09-19 įvyko susitikimas su žemės sklypų, esančių (duomenys neskelbtini), savininkais dėl planuojamo dviračių ir pėsčiųjų tako sprendinių, patenkančių į minėtų žemės sklypų ribas. Susitikimo metu buvo sutarta, kad žemės sklypų savininkų interesams atstovaus viena iš šių žemės sklypų savininkų L. Ž., o žemės sklypų savininkų sprendimas dėl pritarimo ar nepritarimo susitikimo metu pristatytiems sprendiniams Administracijoje bus pateiktas per dviejų savaitių laikotarpį. Pažymi, kad iki šios dienos Administracija iš žemės sklypų savininkų ar jų atstovės atsakymo nėra gavusi, nors Administracijos atstovė su žemės sklypų savininkų atstove L. Ž. keletą kartų (el. paštu, telefonu) susisiekė pati, tačiau teigiamo ar neigiamo atsakymo negavo.

Atkreipia dėmesį, kad žemės sklypų savininkų sprendimas turi tiesioginį ryšį su pareiškėjos prašymu ir galimybe pritari ar nepritarti slipo įrengimui minėtoje teritorijoje, nes nepasiekus abiem pusėms priimtino susitarimo dėl projektuojamų dviračių ir pėsčiųjų tako sprendinių, Administracija

turės svarstyti alternatyvias dviračių ir pėsčiųjų tako įrengimo galimybes minėtoje teritorijoje, t. y. paviršiniame vandens telkinyje (duomenys neskelbtini) ežere, besiribojančiame su pareiškėjos nuosavybės teise valdomu žemės sklypu. Tokia alternatyva gali tiesiogiai lemti slipo įrengimo galimybės nebuvimą šioje teritorijoje. Atsakovė pripažįsta, kad Skundžiamas raštas nebuvo parengtas per teisės aktuose nustatytą terminą, tačiau pažymi, jog termino praleidimas buvo procedūrinio pobūdžio ir nesukėlė pareiškėjai teisiųjų pasekmių, pareiškėja dėl termino praleidimo žalos nepatyrė. Be to, Skundžiamo rašto panaikinimas nepanaikina atsakovės kompetencijos išsakyti savo nuomonę bei nesudaro pagrindo laikyti išsakytą poziciją negaliojančia vien dėl termino praleidimo.

Skundas tenkintinas

Byloje ginčas kilo dėl sprendimo, išdėstyto Alytaus rajono savivaldybės administracijos 2025-12-09 rašte Nr. K26-5769 „Dėl slipo ir privažiavimo prie jo“ teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2025-09-21 prašymu „Dėl slipo ir privažiavimo prie jo įrengimo“ kreipėsi į atsakovę, prašydama leisti įrengti slipą ir privažiavimą prie jo, adresu (duomenys neskelbtini). Slipo įrenginys numatomas 3 m pločio ir 6 m ilgio; privažiavimas prie Slipo kirstų Savivaldybės numatytą servitutinių pėsčiųjų – dviračių taką. (1 t., b. l. 5). Prašymas užregistruotas 2025-09-23, suteiktas numeris – (duomenys neskelbtini) (1 t., b. l. 7).

Atsakovė Skundžiamu raštu nepritarė slipo įrengimui. Nurodė, kad planuoja dviračių-pėsčiųjų takų projektavimo darbus: esamus ir planuojamus dviračių-pėsčiųjų takus ir trasas sujungti į vientisą dviračių-pėsčiųjų takų sistemos tinklą. Į pareiškėjos prašyme nurodytą teritoriją patenka planuojamų dviračių-pėsčiųjų takų sprendiniai, todėl prašyme nurodyto slipo įrengimas įtakotų planuojamų dviračių-pėsčiųjų takų sprendinius.

Taip pat nurodė, kad dar 2012 m. aptariamoje teritorijoje parengto detaliojo plano sprendiniuose nurodyta, kad sklypo teritorijoje ežero pakrante praeina viešas pėsčiųjų takas, pravažiavimo keliukas (į sklypus (duomenys neskelbtini), į žydų kapus), Daugų miesto bendrojo plano Rekreacinių teritorijų vystymo bei Susisiekiimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžiniuose (duomenys neskelbtini) ežero pakrante numatytas viešas dviračių takas, kuris eis per žemės sklypą (duomenys neskelbtini) ir įsijungs į „Euro velo 11“ ir „Dainavos žiedo „turizmo trasas“. Nurodė, kad atsakovei nepavykus susitarti su pareiškėja, žemės sklypų, (duomenys neskelbtini) savininkais dėl dviračių-pėsčiųjų tako projektavimo, įrengimo minėtuose žemės sklypuose įregistruoto servituto apimtyje, atsakovė ieškos kitų galimų alternatyvių dviračių-pėsčiųjų tako sprendinių minėtoje teritorijoje. (1 t., b. l. 8. 9).

Inspekcija 2025-11-04 raštu Nr. 2D-28149, pateikė atsakymą į prašymą, kuriame prašoma išaiškinti „<...> 1. Ar dviračių tako statyba mūsų žemės sklypuose, tarnaujančio servituto vietoje, kuris tenkina viešuosius interesus, tačiau yra aiškiai apibrėžta naudojimosi teisių apimtis – teisė važiuoti transporto priemonėmis, ir nėra numatyti teisė statyti, tiesti, įrengti ir t.t. savivaldybė gali be mūsų, kaip žemės sklypų savininkų sutikimo statybos darbus? 2. Ar savivaldybė turi teisę mūsų žemės sklype formuoti nekilnojamojo turto kadastro objektą – dviračių taką, registruoti jį Nekilnojamojo turto kadastrė ir registre be mūsų, kaip žemės savininkų sutikimo? <...>“ [tekstas netaisyta].

Inspekcija dėl *dviračių tako statybos kelio servituto (tarnaujančio) vietoje* nurodė, kad manytina, kad Alytaus rajono savivaldybės teritorijos, kurioje planuoja tiesti dviračių taką, nevaldo jokiais pagrindais (servitutas taip pat nesuteikia teisės vykdyti statybos darbų) be žemės sklypų, kuriuose numatytas servitutas, savininkų sutikimų negali įgyvendinti statytojo teisės.

Dėl *dviračių tako įregistravimo nekilnojamojo turto registre* pažymėjo, kad mano, jog statytojas negalės atlikti dviračių tako statybos užbaigimo procedūros be žemės sklypų savininkų sutikimų (1 t., b. l. 10-14).

Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašo duomenimis (aktualus 2021-05-19), žemės sklypas, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), adresu (duomenys neskelbtini), nuosavybės teise priklauso pareiškėjai. Žemės sklypas patenka į Paviršinių vandens telkinių apsaugos zoną, NŽT teritorinio skyriaus vedėjo 2021-03-29 sprendimu Nr. 2SK-580-(14.2.110E.) (9.1 papunktis) (1 t., b. l. 17-19).

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja VAI, Lietuvos Respublikos Vyriausybės prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės) nuostatos.

Komisija, sprendama Skundžiamo rašto teisėtumo klausimą, pirmiausia pažymi, kad atsakovė Alytaus rajono savivaldybės administracija yra viešojo administravimo subjektas, kuriai atitinkamoje srityje yra pavesta atlikti viešąjį administravimą, todėl jos veiklai taikytinos VAI nuostatos, kurios, be kita ko, nustato viešojo administravimo principus, garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAI 1 straipsnio 1 dalis).

VAI 2 straipsnio 10 dalyje nustatyta, kad prašymu laikomas su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. VAI 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas išsamumo principas, reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Sprendamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (žr., pvz. LVAT 2012 m. vasario 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A438-7/2012).

Administracinio sprendimo turiniui keliami reikalavimai reglamentuoti VAI 10 straipsnio 5 dalyje – administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas); administracinio sprendimo motyvai (6 punktas). VAI 11 straipsnio 3 dalyje reglamentuota, kad prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu: paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą (3 punktas). Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis (VAI 11 straipsnio 4 dalis). VAI 11 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. Taisyklių 45 punkte reglamentuota, kad į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį.

Taisyklių 35 punkte taip pat įtvirtinta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją; jei priimant ar priėmus asmens prašymą ar skundą, adresuotą vienai institucijai, paaiškėja, kad prašyme ar skunde nurodyti klausimai yra priskirtini ir kitų institucijų kompetencijai, prašymą ar skundą gavusi institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos persiunčia jo kopiją kitoms institucijoms nagrinėti pagal jų kompetenciją. Taisyklių 36 punktas numato, jei priimant ar priėmus asmens prašymą ar skundą, adresuotą vienai institucijai, paaiškėja, kad prašyme ar skunde nurodyti klausimai yra priskirtini ir kitų institucijų kompetencijai, prašymą ar skundą gavusi institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos persiunčia jo kopiją kitoms institucijoms nagrinėti pagal jų kompetenciją (jei asmens prašymas ar skundas pateikiamas užsienio kalba Taisyklių 25 punkte nustatytu atveju, prie persiunčiamos jo kopijos pridedamas institucijos parengtas neoficialus šio prašymo ar skundo vertimas į valstybinę kalbą). Kitos institucijos, gavusios persiūtą asmens prašymą ar skundą, jį nagrinėja pagal savo kompetenciją ir

atsako asmeniui, pridédamos atsakymo kopiją prašymą ar skundą persiuntusiai institucijai. Taisyklių 37 punktas numato, jog prašymą ar skundą, kai jis adresuotas kelioms institucijoms ir kai prašyme ar skunde nurodyti klausimai priskirtini kelių institucijų kompetencijai, nagrinėja kiekviena prašymą ar skundą gavusi institucija pagal savo kompetenciją ir asmeniui į jį atsako, pridédama atsakymo kopijas kitoms prašymą ar skundą nagrinėjusioms institucijoms.

Nagrinėjamoje byloje, pareiškėja nesutikimą su Skundžiamu raštu iš esmės grindžia tuo, kad atsakovė nepagrįstai pareiškėjos prašymą susiejo su nepavykusi susitarimu dėl dviračių-pėsčiųjų tako projektavimo, be to, sprendimas nesutikti dėl slipo įrengimo, nurodytas Skundžiamame rašte, nėra pagrįstas jokia teisės norma.

Visų pirma, Komisija sutinka su pareiškėjos argumentu, kad atsakovė priėmė Skundžiamą raštą ženkliai praleidusi teisės aktais nustatytą terminą administraciniam sprendimui priimti. Pareiškėja į atsakovę kreipėsi 2025-09-21 Prašymu, tačiau Skundžiamas raštas priimtas tik 2025-12-09, byloje nėra jokių duomenų apie Prašymo nagrinėjimo termino pratęsimą ar pan. Komisija kritiškai vertina atsakovės argumentus, išdėstytus atsiliepime į skundą, kad toks ilgas prašymo nagrinėjimo laikas susijęs su pareiškėjos, kaip žemės sklypo savininkės, bei jos išrinktos atstovės neveikimu sprendžiant kitus, tačiau tiesiogiai susijusius klausimus, nes tokios sąsajos nagrinėjamoje byloje neįrodė.

Tačiau, nors netoleruotina situacija, kai procedūra vyksta ilgą laiką ir tai akivaizdžiai prieštarauja gero viešojo administravimo principui bei VAĮ nuostatoms, nagrinėjamu atveju pavėluotai atlikti veiksmai nelaikytini esminiu procedūros pažeidimu, kadangi byloje nenustatyta, kad toks termino sprendimui priimti termino praleidimas būtų sukėles pareiškėjai kitas neigiamas pasekmes. Pagal suformuotą LVAT praktiką, viešojo administravimo subjektui įstatyme nustatytas terminas administraciniam sprendimui priimti yra instrukcinio pobūdžio, todėl šio termino pasibaigimas nedaro negaliojančiu administracinio sprendimo, priimto pasibaigus šiam terminui. Įstatyme nustatyto termino, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, pasibaigimas nepaneigia viešojo administravimo subjekto kompetencijos priimti administracinį sprendimą ar atlikti kitus veiksmus, t. y. tiesiogiai nesukuria neigiamų teisinių pasekmių, tik prailgina administracinį procesą, su sąlyga, jei nesuėjęs senaties terminas šioms procedūroms vykdyti. Viešojo administravimo subjektui praleidus įstatyme ar kitame teisės akte nustatytą administracinio sprendimo priėmimo terminą, galima konstatuoti viešojo administravimo subjekto neveikimą, tai suteikia teisę asmeniui ginti savo teises kreipiantis su skundu dėl neveikimo (žr., pvz., LVAT 2012-05-24 nutartį administracinėje byloje Nr. A520-2327/2012; 2013-06-13 sprendimą administracinėje byloje Nr. A502-940/2013; 2012-01-27 nutartį administracinėje byloje Nr. A602-110/2012; 2012-12-05 nutartį administracinėje byloje Nr. A525-2907/2012, 2020-09-23 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-4529-520/2020, ir kt.). Įvertinant aptartus teismo išaiškinimus, vien šiuo pagrindu naikinti Skundžiamą raštą Komisija negali.

Komisija, nagrinédama pareiškėjos skundą ir spręsdama Skundžiamo rašto teisétumo klausimą, be kita ko, turi nustatyti, ar jis priimtas kompetentingo subjekto, tinkamai pasirašytas, ar turi kitus formaliuosius rekvizitus, ar jame nurodyta apskundimo tvarka, taip pat nustato, ar Skundžiamame rašte nurodytas tinkamas teisinis pagrindas ir jo taikymą bei administracinio sprendimo priėmimą pagrindžiantys pagrindiniai faktai, taip pat Skundžiamą raštą vertina išsamumo ir motyvuotumo aspektu, ar nurodyta individuali priimto sprendimo argumentacija.

Komisija sprendžia, kad Skundžiamas raštas turi būtinus formaliuosius rekvizitus, jis tinkamai pasirašytas, rašte nurodyta apskundimo tvarka, taip pat nėra duomenų, kad Skundžiamas raštas būtų pasirašytas nekompetentingo subjekto. Tačiau neigiamas sprendimas, nurodytas Skundžiamame rašte, nėra pagrįstas teisės normomis, taip pat Skundžiamame rašte nėra konkrečiai nurodyta, kaip jame įvardintos faktinės aplinkybės yra susijęs su pareiškėjos prašymu.

Viešojo administravimo subjektas, pagal kompetenciją nagrinédamas pareiškėjų prašymus ar skundus, yra saistomas pareiškėjų reikalavimų apimties. Byloje nagrinėjamu atveju pareiškėja 2025-09-21 prašyme suformulavo konkretų prašymą atsakovei – leisti įrengti slipą ir privažiavimą prie jo, adresu (duomenys neskelbtini). Prašyme nurodė patikslinančius duomenis: slipo įrenginys numatomas 3 m pločio ir 6 m ilgio; privažiavimas prie Slipo kirstų Savivaldybės numatytą servitutinį pėsčiųjų – dviračių taką; pateikė papildomus dokumentus.

Atsakovė Skundžiamame rašte nurodė, kad nepritaria planuojamam įrengti slipui. Neigiamą sprendimą grindė tuo, kad savivaldybė planuoja dviračių-pėsčiųjų takų projektavimo darbus: esamus ir planuojamus dviračių-pėsčiųjų takus ir trasas sujungti į vientisą dviračių-pėsčiųjų takų sistemos tinklą; į pareiškėjos prašyme nurodytą teritoriją patenka planuojamų dviračių-pėsčiųjų takų sprendiniai, todėl prašyme nurodyto slipo įrengimas įtakotų planuojamų dviračių-pėsčiųjų takų sprendinius. Taip pat nurodė, kad 2012 m. aptariamoje teritorijoje parengto detaliojo plano sprendiniuose nurodyta, kad sklypo teritorijoje ežero pakrante praeina viešas pėsčiųjų takas, pravažiavimo keliukas, Daugų miesto bendrojo plano Rekreacinių teritorijų vystymo bei Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžiniuose (duomenys neskelbtini) ežero pakrante numatytas viešas dviračių takas, kuris eis per žemės sklypą (duomenys neskelbtini) ir įsijungs į „Euro velo 11“ ir „Dainavos žiedo „turizmo trasas“. Nurodė, kad atsakovei nepavykus susitarti su pareiškėja, žemės sklypų, (duomenys neskelbtini) savininkais dėl dviračių-pėsčiųjų tako projektavimo, įrengimo minėtuose žemės sklypuose įregistruoto servituto apimtyje, atsakovė ieškos kitų galimų alternatyvių dviračių-pėsčiųjų tako sprendinių minėtoje teritorijoje.

Įvertinusi pareiškėjos prašymo ir atsakovės atsakymo (Skundžiamo rašto) turinį, Komisija sprendžia, kad Skundžiamame rašte nenurodyti ir detalizuoti argumentai, konkretūs motyvai, ar sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, pagrindžiančios Skundžiamame rašte išreikštą nesutikimą leisti įrengti slipą. Taip pat, nebuvo nurodytos jokios teisės normos, neleidžiančios įrengti slipą ir privažiavimą prie jo, tuo atveju, jeigu yra planuojamas ar jau įregistruotas dviračių-pėsčiųjų takas. Skundžiamame rašte nepateikta jokios priimto sprendimo argumentacijos, individualizuoto teisinio pagrindo ir nagrinėjant pareiškėjos prašymą nustatytų faktinių aplinkybių. Nors Skundžiamame rašte atsakovė įvardijo aplinkybes dėl dviračių-pėsčiųjų tako projektavimo ir įrengimo alternatyvų, tačiau niekaip nepagrindė tiesioginių sąsajų su galimybe ar objektyviu negalimumu pareiškėjai iširengti prašomą slipą, t. y., nenurodė nei faktinių, nei teisinių kliūčių įrengti slipą, jei šiuo metu sprendžiami dviračių-pėsčiųjų tako projektavimo ir įrengimo klausimai, nepaiškino, kodėl slipas ir privažiavimas prie jo negali būti rengiamas dviračių-pėsčiųjų tako sankirtoje.

Pagal nuosekliai formuojamą LVAT praktiką dėl VAI 10 straipsnių 5 dalies 5 ir 6 punktų nuostatų taikymo, viešojo administravimo subjektas, priėmęs negatyvias pasekmes sukeltą sprendimą, turi pareigą jį pagrįsti tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, lėmusias neigiamo sprendimo priėmimą (žr., pvz., LVAT 2013-04-22 nutartį administracinėje byloje Nr. A602-658/2013). Kaip ne kartą pabrėžta LVAT praktikoje, esminė administracinio sprendimo pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (žr., pvz., LVAT 2015-02-18 nutartį administracinėje byloje Nr. A398-442/2015, 2012-07-20 nutartį administracinėje byloje A520-2294/2012 ir kt.). Pareigos nustatyti juridinių faktų visetą nesilaikymas nedera nei su gero administravimo principo, nei su VAI 10 (buvęs 8) straipsnio imperatyvais (žr., pvz., LVAT 2022-08-24 sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-287-502/2022).

Be to, pažymėtina, kad kiekvieno asmens teisė į gerą administravimą nustatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Pagal Chartijos nuostatas ši teisė reiškia, kad institucijos reikalus turėtų tvarkyti nešališkai, teisingai ir per kiek įmanomai trumpesnę laiką (Chartijos 41 straipsnio 1 dalis). Chartijos 41 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad teisė į gerą administravimą apima: kiekvieno asmens teisę būti išklausytam prieš taikant bet kokią individualią jam nepalankią priemonę (a punktas); kiekvieno asmens teisę susipažinti su savo byla, laikantis teisėto konfidencialumo ir profesinio bei verslo slaptumo (b punktas); administracijos pareigą pagrįsti savo sprendimus (c punktas). Nuosekliai išplėtotą LVAT praktika aiškiai atskleidžia, kad šios Chartijos nuostatos išreiškia bendro pobūdžio teises vertybes, į kurias, sprendžiant dėl gero administravimo principo turinio Lietuvoje, gali būti atsižvelgiama kaip į papildomą teisės aiškinimo šaltinį (žr., pvz., LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2010 m. gruodžio 8 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A756-686/2010, išplėstinės teisėjų kolegijos 2016 m. liepos 21 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I-13-520/2016, LVAT 2021-06-16 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3159-415/2021).

LVAT praktikoje taip pat nuosekliai laikomasi pozicijos, kad nors reikalavimas viešojo administravimo subjektui motyvuoti priimamą sprendimą taikomas visose viešojo administravimo srityse, viešojo administravimo subjektai sprendžia skirtingo pobūdžio teisinius santykius, kuriuos

reguliuoja specialios teisės normos, skirtos tik šiems teisiniams santykiams reglamentuoti, ir skirtinguose teisiniuose santykiuose priimamų individualių administracinių aktų turinys gali būti skirtingas (pagal apimtį, struktūrą ir pan.), nes gali būti nulemtas tų specialiųjų teisės normų reikalavimų, kurios reglamentuoja atitinkamus teisinius santykius (žr., pvz., LVAT 2010-10-04 nutartį administracinėje byloje Nr. A438-1116/2010, išplėstinės teisėjų kolegijos 2013-03-05 sprendimą administracinėje byloje Nr. A502-706/2013). Todėl kiekvienu konkrečiu atveju vertinant individualaus administracinio akto teisėtumą turi būti atsižvelgiama ir į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiškai reikšmingi faktai bei kokios konkrečios materialinės teisės normos asmeniui gali sudaryti atitinkamas prielaidas bei sąlygas, kad būtų sukurtos, panaikintos ar pakeistos asmens subjektinės teisės tam tikruose teisiniuose santykiuose (žr., pvz., LVAT 2010-10-04 nutartį administracinėje byloje Nr. A438-1116/2010). Visgi net ir esant tokiai situacijai, kiekvienu atveju negali būti paneigiama viešojo administravimo institucijos pareiga pagrįsti asmenų atžvilgiu priimamus individualius administracinius aktus, t. y. nurodyti konkrečiu atveju pakankamus ir aiškius motyvus, lėmusius sprendimo priėmimą (žr., pvz., LVAT 2012-03-05 sprendimą administracinėje byloje Nr. I662-5/2012, 2022-06-29 sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-2530-602/2022; 2024-10-02 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-572-821/2024).

LVAT yra pažymėjęs, kad viešojo administravimo subjektų sprendimas yra naikinamas, kai toks sprendimas yra visiškai nemotyvuotas, teisės akto adresatas negali suvokti, kodėl jam priimtas toks sprendimas, ir negali apsiginti, o administracinio sprendimo trūkumai, tokie, kaip pavyzdžiui, motyvacijos stoka, nesudaro pagrindo ginčijamo sprendimo pripažinti visiškai neargumentuotu ir nėra prielaidos konstatuoti absoliutaus jo negaliojimo pagrindo buvimo (žr., pvz., LVAT 2011-06-27 nutartį administracinėje byloje Nr. A556-336/2011; kt.).

Komisija, atsižvelgdama į aptartą teisinį reguliavimą ir jį aiškinančią teismų praktiką, sprendžia, kad nagrinėjamu atveju byloje Skundžiamas raštas VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų nuostatų neatitinka ir tai sudaro pagrindą Skundžiamą raštą panaikinti. Komisija pritaria pareiškėjos argumentams, kad Skundžiamame rašte tik formaliai nurodytas atsisakymas tenkinti jos prašymą, tačiau nėra nurodyti aktualūs paaiškinimai, išskyrus tai, kad galimai prašomoje įsirengti slipą vietoje bus projektuojamas dviračių-pėsčiųjų takas, taip pat nėra jokio teisinio pagrindimo.

Atsakovė atsiliepime į skundą laikosi pozicijos, kad Administracija neįgaliota priimti sprendimo duoti ar neduoti sutikimą statyti statinius NŽT patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės paviršiniuose vandens telkiniuose, todėl tik informavo pareiškėją, kad tokio slipo įrengimui nepitaria ir savo nepritarimą motyvavo tuo, kad numatoma vykdyti veikla prieštarautų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams. Taip pat nurodė, kad Administracijos nepritarimas pareiškėjai nesukelia jokių teisinių pasekmių, nes galutinį sprendimą dėl sutikimo statyti statinius valstybinės reikšmės paviršiniuose vandens telkiniuose išdavimo ar neišdavimo priima NŽT pagal Sutikimų statyti statinius išdavimo taisyklėmis, patvirtintomis NŽT direktoriaus 2025-06-20 įsakymu Nr. 1P-710-(1.1 E.) „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos sutikimų statyti statinius išdavimo taisyklių patvirtinimo“. Dėl šios priežasties Skundžiamas raštas laikytinas tarpiniu dokumentu, nesukeliančiu pareiškėjai teisinių pasekmių.

Šiuo aspektu Komisija pažymi, kad šios atsakovės atsiliepime į skundą nurodytos aplinkybės laikytinos papildomomis aplinkybėmis, kurių atsakovė nebuvo nurodžiusi Skundžiamame rašte. Pagal nuosekliai formuojamą teismų praktiką, administracinio sprendimo priėmimo argumentai pagal įstatymą privalo būti nurodomi pačiame administraciniame sprendime ar jo sudedamosiose dalyse, o ginčijamo sprendimo priėmimo motyvų nurodymas atsiliepime į skundą neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto ginčijamo sprendimo pripažinimui teisėtu.

Kita vertus, nurodytas atsakovės argumentas rodo, kad atsakovė yra nustačiusi daugiau faktinių aplinkybių, pavyzdžiui, kad pareiškėja prašo sutikimo įrengti slipą ir (ar) privažiavimą prie jo valstybei nuosavybės teise priklausančiame sklype, taip pat, kad yra nustatytas specialusis teisinis reglamentavimas, nustatantis sutikimų statyti statinius valstybei nuosavybės teise priklausančiame sklype, tačiau šios reikšmingos aplinkybės pareiškėjai Skundžiamame rašte nebuvo atskleistos, nebuvo išsamiai išaiškinti sutikimo slipiui įrengti teisiniai pagrindai tuo atveju, jeigu sutikimą išduoti

yra kompetentinga kita institucija. Tai sudaro pagrindą Komisijai konstatuoti Skundžiamo rašto motyvų neišsamumą.

Konstatuotina, kad atsakovė nagrinėjamu atveju neatliko pareigos pagrįsti pareiškėjos atžvilgiu priimamą neigiamą sprendimą, t. y. nurodyti konkrečiu atveju pakankamus ir aiškius motyvus, lėmusius sprendimo priėmimą. Taigi, Komisijai nekyla abejonių, kad Skundžiamas raštas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų (atitinkamai, ir gero administravimo principo) reikalavimų ir šie trūkumai yra esminiai.

Komisijos sprendimas, panaikinantis viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą dėl to, kad minėto akto priėmimo motyvai nėra aiškūs, nereiškia to, kad viešojo administravimo subjektas yra įpareigojamas priimti priešingą sprendimą. Viešojo administravimo subjektas gali priimti bet kokią administracinį sprendimą (ir tokį patį, koks buvo priimtas anksčiau), tačiau minėtame sprendime turi aiškiai nurodyti tokio sprendimo priėmimo motyvus (pagal analogiją, žr., pvz., LVAT 2021-12-21 nutartį administracinėje byloje Nr. A-2801-602/2021; kt.).

Komisija, atsižvelgusi į byloje nustatytas aplinkybes, teisinį reglamentavimą, aptartą teismų praktiką, daro išvadą, kad Skundžiamas raštas yra neteisėtas iš esmės, nes neatitinka esminių VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatytų reikalavimų administraciniam sprendimui, tai yra savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams, todėl yra naikinamas (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 91 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Komisijai nusprendus panaikinti Skundžiamą raštą kaip nepagrįstą, tais pačiais pagrindais tenkina ir išvestinį pareiškėjos reikalavimą įpareigoti Administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjos prašymą dėl Slipo įrengimo (ABTĮ 94 straipsnis, IAGNTĮ 20 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Bylos šalys procesiniuose dokumentuose Komisijai nurodė daugiau argumentų, tačiau šie argumentai neturi įtakos Skundžiamo rašto teisėtumo ir pagrįstumo vertinimui, todėl dėl jų papildomai Komisija nepasisako.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

panaikinti Alytaus rajono savivaldybės administracijos 2025-12-09 raštą Nr. K26-5769 „Dėl slipo ir privažiavimo prie jo“ ir įpareigoti atsakovę Alytaus rajono savivaldybės administraciją per 20 darbo dienų nuo Komisijos sprendimo įsiteisėjimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą pagal pareiškėjos D. A. 2025-09-21 prašymą „Dėl slipo ir privažiavimo prie jo įrengimo“.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė
Komisijos nariai

Birutė Pranevičienė
Daiva Bereikienė
Lionela Gelmanienė